

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobce: **L. B.**, IČO: x,
sídlem U S. 104/8, P. 8,
zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem,
sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, odbor dopravy a silničního hospodářství,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2016, č. j. 210/DS/2016,
JID: 13075/2016/KUUK/Bre,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 21. 1. 2016, č. j. 210/DS/2016, JID: 13075/2016/KUUK/Bre, a rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru kontroly, ze dne 2. 7. 2015, sp. zn. MM/OK/PD/11145/15/R, SD/00489/2015/BerM, **se pro nezákonnost zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2016, č. j. 210/DS/2016, JID: 13075/2016/KUUK/Bre, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru kontroly (dále jen „magistrát“), ze dne 2. 7. 2015, sp. zn. MM/OK/PD/11145/15/R, SD/00489/2015/BerM. Tímto rozhodnutím magistrát podle § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), uložil žalobci pokutu 1 000 Kč za správní delikt podle § 125f odst. 1 téhož zákona spočívající v tom, že žalobce jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 téhož zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem. Konkrétní skutek byl popsán tak, že „... bylo automatizovaným technickým prostředkem Městské policie Ústí nad Labem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích zjištěno, že dne 20. 12. 2014, v 11:22:07 hodin v ulici Masarykova Rondel, směr Všebořice v Ústí nad Labem, blíže neustanovený řidič ve vozidle tovární značky BMW, registrační značky „X“ porušil povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h nebo mimo obec o méně než 30 km/h. V úseku, kde nejvyšší povolená rychlost je 50 km/hod., mu byla radarem naměřena rychlost 69 km/hod. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/hod., mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 66 km/hod.“ Magistrát současně podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), uložil žalobci povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč.
2. Žalobce se v žalobě zároveň domáhal toho, aby soud zrušil také uvedené rozhodnutí magistrátu a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

3. V žalobě žalobce předeslal, že zahájení řízení předcházela výzva k úhradě určené částky, v níž magistrát uvedl, že žalobce má právo sdělit totožnost řidiče, který vozidlo řídil dne 19. 12. 2014. Na základě této výzvy žalobce označil řidiče, jenž vozidlo toho dne řídil. Z výroku následně vydaného příkazu i rozhodnutí magistrátu a ze správního spisu však vyplývá, že přestupek byl spáchán až dne 20. 12. 2014. Podle žalobce tudíž magistrát vyhotovil zcela nesprávnou výzvu k úhradě, a tím jej uvedl v omyl. Žalobce konstatoval, že dne 20. 12. 2014 řídil vozidlo on sám, a pokud by mu magistrát doručil výzvu k úhradě vztahující se k tomuto datu, určenou částku by uhradil, případně by se k přestupku doznal. Následný postup by ovšem podle něj byl zcela odlišný od postupu, který žalobce musel zvolit na základě nesprávné výzvy k úhradě určené částky, neboť v obou dnech vozidlo řídila jiná osoba. Žalobce zdůraznil, že magistrát vůbec nevyhotovil výzvu k úhradě určené částky ve věci správního deliktu provozovatele vozidla ze dne 20. 12. 2014, tudíž jednal v rozporu s § 125h zákona o silničním provozu. Podle žalobce je vyhotovení takové výzvy nezbytným krokem předcházejícím řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neboť správní orgán musí

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nejprve zjišťovat přestupce a prioritně se snažit zahájit řízení o přestupku. Až v případě, že není zjištěn přestupce, zahajuje správní orgán řízení o správním deliktu. Podle žalobce se magistrát v této věci ani nepokoušel zjišťovat totožnost přestupce, tudíž postupoval v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

4. Žalobce dále namítal, že správní řízení bylo zahájeno v rozporu s § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť magistrát řízení zahájil dne 13. 5. 2015, ale ve vztahu k přestupku věc odložil až dne 14. 5. 2015. Podle žalobce nebyl magistrát oprávněn řízení o správním deliktu zahájit dne 13. 5. 2015, neboť nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení upravené ve zmíněném ustanovení; řízení tedy bylo zahájeno nezákonně.
5. Postup magistrátu, který před vydáním rozhodnutí nenařídil ústní jednání, při němž by bylo provedeno dokazování za osobní účasti žalobce, zkrátil žalobce na jeho právu podle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Žalobce podotkl, že má právo na to, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Podle žalobce má obviněný ze správního deliktu obdobná práva jako obviněný z přestupku nebo trestného činu, neboť obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu trestních obvinění. V takovém případě je nutné v analogii s § 2 odst. 11 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, a s § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), konat ústní jednání a aplikovat čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K tomu žalobce odkázal na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 15 A 14/2015, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 30 A 56/2014 a rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 139/2015. Nenařízení jednání označil žalobce za zásadní pochybení, neboť provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, protože na místě spáchání přestupku zpravidla nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů.
6. I kdyby magistrát seznal, že nebylo nezbytné nařizovat ústní jednání, měl podle žalobce provést dokazování za jeho osobní účasti. Žalobce zdůraznil, že rozhodnutí musí být podle § 50 odst. 1 správního řádu podloženo důkazy, jinak je nezákonné. Pokud bylo rozhodnutí opřeno o důkaz provedený bez přítomnosti žalobce, byl tento krácen na svém právu na spravedlivé řízení. Podle žalobce porušily správní orgány zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v jeho nepřítomnosti. Dodal, že podle § 51 odst. 2 správního řádu měl právo být vyzooměn o možnosti účastnit se dokazování mimo ústní jednání. K tomu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni sp. zn. 57 A 51/2014, podle kterého nelze akceptovat výklady, že by dokazování bylo možné nahradit výzvou a poučením podle § 36 odst. 3 správního řádu. Podle žalobce ve spisu absentuje jakýkoli protokol o provedeném dokazování. Žalobce tak měl za to, že magistrát vůbec dokazování neprováděl, tudíž jednal v rozporu s § 51 a násl. správního řádu. Poznamenal, že objektivní odpovědnost nelze vnímat tak, že není zapotřebí nic dokazovat. Naopak, v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla je nutné důkladně zjistit skutkový stav a prokázat, zda se jedná, či nejedná o přestupek.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

7. Žalobce rovněž uvedl, že správní delikt provozovatele vozidla je již promlčen. Podle žalobce správní řád ani zákon o silničním provozu nestanoví lhůtu k projednání tohoto deliktu, který musí vykazovat znaky přestupku (srov. § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu), avšak po uplynutí roční lhůty tyto znaky vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. K tomu žalobce odkázal na metodiku Ministerstva dopravy č. j. 8/2013-160/OST/5 a podotkl, že legitimně očekával, že žalovaný řízení zastaví, a proto napadené rozhodnutí pokládá za překvapivé. Pokud existuje veřejně dostupná metodika Ministerstva dopravy, která je stále účinná, je podle žalobce v rozporu s principem právní jistoty, pokud správní orgány rozhodují v rozporu s tímto pokynem nadřízeného orgánu.
8. Podle žalobce nebylo ve výroku rozhodnutí magistrátu dostatečně popsáno místo spáchání přestupku. Namítal, že ulice „Masarykova Rondel“ se v Ústí nad Labem nenachází, samotná ulice Masarykova má délku cca 4,5 km a v různých jejích úsecích platí odlišná úprava rychlosti, tudíž se přestupek mohl odehrát kdekoli v rozmezí 4,5 km a z rozhodnutí není přezkoumatelné, zda bylo vozidlo měřeno v úseku, kde platí nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, nebo 70 km/h. Žalobce poznamenal, že vždy dodržuje nejvyšší dovolenou rychlost, a pokud jel 69 km/h, bylo tomu tak proto, že v daném místě byla nejvyšší dovolená rychlost stanovena na 70 km/h. K tomu žalobce odkázal na § 77 zákona o přestupcích a na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 111/2015, 9 As 80/2014 a 4 As 28/2010, které obsáhle citoval.
9. Žalobce shrnul, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť jeho vydání nepředcházely zákonné kroky magistrátu jakožto správního orgánu prvního stupně. Ten podle žalobce neprokázal, že k přestupku skutečně došlo, tudíž provozovatel vozidla nemůže být shledán vinným ze správního deliktu. Magistrát navíc ve věci nenařídil ústní jednání a správní delikt byl již promlčen. Žalobce uzavřel, že celé řízení bylo vedeno v rozporu s právními předpisy.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Uvedl, že kontrolou obsahu výzvy k zaplacení peněžité částky zjistil zřejmou nesprávnost, které se dopustil magistrát uvedením nesprávného data, kdy byl spáchán přestupek. Ve všech dalších písemnostech je datum spáchání přestupku uvedeno správně. Žalovaný podotkl, že žalobce na předmětný rozpor v průběhu správního řízení neupozornil, proto se žalovaný touto nesrovnalostí nezabýval a datum zůstalo bez povšimnutí. Žalovaný připomněl, že žalobce v reakci na výzvu uvedl, že v rozhodné době měl vozidlo k užívání a řídil je L. Y. Magistrát ovšem od Ministerstva vnitra zjistil, že tento cizinec byl vyhoštěn a nevyskytuje se v evidenci Cizineckého informačního systému ani v Centrálním registru obyvatel. Žalovanému je navíc z jeho činnosti známo, že tato osoba je účelově ustanovována ve správních řízeních vedených u různých úřadů i provozovatelů vozidel a údajně řídí různé typy vozidel v různých částech České republiky. Žalovaný upozornil na skutečnost, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno až dne 20. 5. 2015, kdy byl žalobci doručen příkaz, tudíž nesrovnalost spočívající v tom, že příkaz je datován dnem 13. 5. 2015 a věc přestupku byla odložena až dne 14. 5. 2015, nepovažoval žalovaný za podstatnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

11. Podle žalovaného je ústní jednání povinné pouze v řízení o přestupku, nikoli v řízení o správním deliktu, což vyplývá z § 49 odst. 1 správního řádu. Magistrát jednání nenařídil, nicméně žalobci byla jeho práva zachována tak, že se mohl dostatečně vyjádřit k podkladům rozhodnutí v rámci seznámení s nimi. Této možnosti však nevyužil. Žalobce se tak podle žalovaného na svých právech zkrátil sám svým přístupem k věci. Žalovaný dodal, že jediným podstatným podkladem byl výpis z evidence motorových vozidel, kde žalobce figuruje jako provozovatel vozidla, jímž byl spáchán přestupek. K námitce promlčení a k odkazu na metodiku Ministerstva dopravy žalovaný poznamenal, že názory na některé postupy v tomto specifickém typu řízení se vyvíjely. Konstatoval, že správní orgány vztahují roční prekluzivní lhůtu pouze na přestupky, zatímco u správních deliktů, včetně správního deliktu upraveného v § 125f zákona o silničním provozu, postupují podle § 125c odst. 3 téhož zákona.
12. K námitce nedostatečné specifikace místa spáchání přestupku žalovaný uvedl, že § 77 zákona o přestupcích se týká jen výroku rozhodnutí o přestupku, nikoli o správním deliktu. Zdůraznil, že se jednalo o nedodržení nejvyšší dovolené rychlosti zjištění prostřednictvím nepřenosného automatizovaného technického prostředku, nešlo o náhodně vytipované místo měření rychlosti silničním rychloměrem na různých úsecích pozemní komunikace. Podle žalovaného z výstupu předmětného stabilního měřicího zařízení jednoznačně plyne, že místem přestupku spáchaného neztotožněným řidičem je „*Ústí nad Labem, Masarykova ulice Rondel, směr Všebořice, výjezd, pruh 2*“. Uvedené zařízení dostatečně specifikuje místo měření vozidla a údaje na písemném výstupu z něj slouží také v jiných případech k bezproblémovému projednání přestupků nebo správních deliktů provozovatelů vozidel. Se závěrem žalobce, že napadené rozhodnutí je nezákonné, se žalovaný neztotožnil a uzavřel, že správní orgány postupovaly v souladu s platnými právními předpisy.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaný s tím výslovně souhlasil a žalobce nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
14. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Nepřisvědčil však všem žalobním bodům.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

16. Nejprve se soud zabýval námitkou, že ve výroku rozhodnutí magistrátu nebylo dostatečně popsáno místo spáchání přestupku. Pokud by totiž tuto námitku shledal soud důvodnou, mohlo by to znamenat nepřezkoumatelnost rozhodnutí magistrátu, a tím i žalobou napadeného rozhodnutí, přičemž otázku přezkoumatelnosti rozhodnutí musí soud vždy zkoumat přednostně. Místo spáchání přestupku bylo v rozhodnutí magistrátu specifikováno takto: „v ulici Masarykova Rondel, směr Všebořice v Ústí nad Labem“. Toto vyjádření, jakkoli je z jazykového hlediska poměrně neobratné (např. z důvodu chybějící interpunkce), poskytuje podle názoru soudu dostatek informací o místě spáchání deliktu, který se odehrál v Ústí nad Labem v Masarykově ulici, a to v kruhové křižovatce nazývané Rondel na výjezdu směr Všebořice. Argumentace žalobce o délce Masarykovy ulice a údajných jejích úsecích s různou nejvyšší dovolenou rychlostí proto není přílehlavá a jeví se spíše účelovou. Popis místa spáchání přestupku uvedený v rozhodnutí magistrátu vyhodnotil soud jako zcela dostatečný a rozhodnutí magistrátu i na ně navazující žalobou napadené rozhodnutí jako přezkoumatelná.
17. Poté soud přikročil k posouzení námitky promlčení správního deliktu provozovatele vozidla. Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu platí, že *„[o]dpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“* Podle odstavce 5 téhož ustanovení *„[n]a odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f.“*
18. Zákon o silničním provozu tedy úpravu prekluze (nikoli promlčení, jak nesprávně dovozovali oba účastníci řízení) správních deliktů právnických osob vymezuje v § 125e odst. 3. Jelikož se jedná o společné ustanovení ke správním deliktům, vztahuje se i na správní delikty provozovatele vozidla upravené v § 125f zákona o silničním provozu, a to rovněž tehdy, je-li pachatelem správního deliktu fyzická osoba (srov. § 125e odst. 5 téhož zákona). Zákonná norma přitom rozlišuje běh subjektivní a objektivní lhůty – subjektivní lhůta činí dva roky ode dne, kdy se správní orgán o spáchání správního deliktu dozvěděl a objektivní lhůta činí čtyři roky ode dne, kdy k jeho spáchání došlo. Za této situace není podle názoru soudu možné užít analogii k § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, podle kterého přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok.
19. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016-20, dostupného na www.nssoud.cz, je tomu takto proto, že *„[z] § 125f odst. 4 [zákonu o silničním provozu] vyplývá subsidiarita odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek. To znamená, že správní orgán nejprve musí zjišťovat pachatele přestupku a až následně je oprávněn zaměřit se na postih provozovatele vozidla za správní delikt. Bylo by tak proti koncepci právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, pokud by odpovědnost za něj zanikala pro fyzickou osobu ve stejné lhůtě (tedy ve lhůtě jednoho roku od spáchání stanovené zákonem o přestupcích) jako odpovědnost za související přestupek řidiče vozidla. Lhůta pro potrestání fyzické osoby coby pachatele správního deliktu by se totiž překrývala s dobou, po kterou správní orgán projednává přestupek řidiče, a to na rozdíl od delší lhůty, kterou by měl na projednání správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob podle téhož ustanovení.“* Na základě toho Nejvyšší správní soud uzavřel, že odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt zaniká *per analogiam* ve stejné lhůtě jako (obecná) Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odpovědnost právnické osoby za správní delikt podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, nikoli v roční lhůtě podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích.

20. Se shora uvedeným názorem se zdejší soud ztotožňuje, naopak výklad úpravy prekluze vymezený v žalobcem namítané metodice Ministerstva dopravy č. j. 8/2013-160/OST/5 nepovažuje za správný. Vzhledem k tomu, že v daném případě došlo ke spáchání přestupku blíže neustanoveným řidičem, a tedy i ke spáchání správního deliktu provozovatele vozidla dne

20. 12. 2014 a řízení o správním deliktu bylo zahájeno dne 18. 5. 2015, kdy byl tehdejšímu zástupci žalobce doručen příkaz vydaný magistrátem dne 13. 5. 2015, ukládající pokutu za správní delikt provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu, odpovědnost žalobce za tento správní delikt nezanikla, a to ani z pohledu dvouleté subjektivní lhůty, ani z pohledu čtyřleté objektivní lhůty. Pokud by za dané procesní situace některý ze správních orgánů řízení o správním deliktu zastavil z důvodu prekluze, postupoval by nezákonně. Soud proto neshledal důvodnou ani námitku prekluze, ani námitku údajného legitimního očekávání žalobce, že řízení bude zastaveno, neboť nelze legitimně očekávat, že správní orgán bude postupovat v rozporu se zákonem, a to bez ohledu na shora uvedenou nesprávnou metodiku Ministerstva dopravy.

21. Následně se soud zabýval namítaným pochybením při vyhotovování výzvy k uhrazení určené částky podle § 125h zákona o silničním provozu. Nejprve považuje soud za nezbytné připomenout, že zákon o silničním provozu poměrně striktně vymezuje podmínky, které musí být splněny k tomu, aby správní orgány mohly projednat správní delikt provozovatele vozidla upravený v § 125f odst. 1 tohoto zákona a shledat provozovatele vozidla vinným. Mezi tyto podmínky patří mimo jiné též judikaturou správních soudů akcentovaný požadavek vyplývající z § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, že správní orgán musí nejprve učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 4. 2015,

č. j. 15 A 14/2015-35, nebo výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016-20, oba dostupné na www.nssoud.cz).

22. Zákonem předvídaným nezbytným krokem ke zjištění pachatele přestupku je výzva k uhrazení určené částky upravená v § 125h zákona o silničním provozu. Podle odstavce 1 tohoto ustanovení platí, že *„[o]becní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud*

a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a

c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.“

23. Předmětná výzva musí podle § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7. Podle § 125h odst. 5 zákona o silničním provozu, *„[j]e-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.“ Podle odstavce 6 téhož ustanovení, „[n]euhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.“

24. Z citovaných ustanovení podle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že předmětná výzva je obligatorní součástí postupu správních orgánů před zahájením řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neboť jejím prostřednictvím správní orgány plní svou povinnost učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Tato výzva současně dává provozovateli vozidla na výběr, zda uhradí určenou částku a věc bude odložena, nebo zda ji neuhradí, což má za následek, že správní orgán nejprve pokračuje ve zjišťování pachatele přestupku a teprve následně při splnění dalších podmínek zahájí řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Bez řádně formulované výzvy ovšem provozovatel vozidla tuto možnost volby ztrácí a v konečném důsledku může být vystaven zvýšeným nákladům v podobě nákladů na obhajobu v řízení o správním deliktu, které by v případě uhrazení určené částky vůbec nebylo vedeno, a rovněž nákladů předmětného řízení, jež mu správní orgán uloží k úhradě podle § 79 odst. 5 správního řádu. Soud proto uzavírá, že je naprosto nezbytné, aby správní orgán před zahájením řízení o správním deliktu provozovatele vozidla vydal výzvu k uhrazení určené částky splňující všechny zákonné náležitosti, a to včetně řádného popisu přestupkového jednání, jehož se měl dopustit dosud nezjištěný pachatel.
25. Uvedené požadavky ovšem magistrát v projednávané věci nedodržel, neboť ve výzvě k uhrazení určené částky ze dne 17. 3. 2015 sice řádně popsal skutek a místo jeho spáchání a označil přestupek, jehož znaky skutek vykazuje, ovšem uvedl nesprávné datum, kdy se tento skutek odehrál. Celé řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bylo vedeno ohledně přestupkového jednání, jehož se blíže neustanovený řidič dopustil dne 20. 12. 2014, nicméně předmětná výzva obsahuje pouze jediné datum vztahující se k tomuto přestupkovému jednání, a to 19. 12. 2014. Také žalobcova odpověď, že v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil je L. Y., se proto logicky vztahuje k datu 19. 12. 2014, kdy ovšem k přestupkovému jednání popsanému v předmětné výzvě nedošlo.
26. Ze správního spisu dále vyplynulo, že magistrát před zahájením řízení o správním deliktu neučinil žádné jiné kroky směřující ke zjištění pachatele přestupku a po obdržení zmíněné odpovědi žalobce přestupek dne 14. 5. 2015 odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích s tím, že do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Soud proto shledal, že ve vztahu ke skutku, který se odehrál dne 20. 12. 2014 a o němž bylo vedeno řízení v projednávané věci, magistrát neučinil vůbec žádné kroky ke zjištění pachatele přestupku, a tím porušil svou povinnost upravenou v § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Magistrát tedy se žalobcem zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž pro to byly splněny zákonné podmínky, což má podle názoru soudu za následek nezákonnost celého řízení i žalobou napadeného rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

27. Soud se neztotožnil s argumentem žalovaného, že nesprávné datum spáchání přestupku uvedené ve výzvě magistrátu je zřejmou nesprávností a že ve všech ostatních písemnostech je datum správné. Žalobce jako adresát předmětné výzvy totiž ve lhůtě v ní obsažené, ani později před zahájením řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neměl žádnou možnost zjistit, že ve výzvě mělo být namísto dne 19. 12. 2014 uvedeno správné datum 20. 12. 2014. Z pohledu adresáta výzvy proto soud trvá na závěru, že magistrát neučinil žádné kroky směřující ke zjištění pachatele přestupku, který se odehrál dne 20. 12. 2014. Nesprávným datem spáchání přestupku obsaženým ve výzvě k uhrazení určené částky magistrát současně zkrátil žalobce na jeho právech, neboť mu odňal možnost se rozhodnout, zda ve vztahu k přestupku spáchanému dne 20. 12. 2014 zaplatí určenou částku, a tím bez dalších časových i finančních nákladů dosáhne odložení věci, případně zda sdělí osobu, která vozidlo dne 20. 12. 2014 řídila. K uhrazení určené částky totiž § 125h odst. 3 zákona o silničním provozu poskytuje provozovateli vozidla lhůtu patnácti dnů od doručení výzvy, přičemž žalobce v této lhůtě rozhodně neměl žádnou možnost zjistit, že ve výzvě mělo být jiné datum. Částka uhrazená po takto stanoveném dnu splatnosti se podle § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu vrací provozovateli. Žalobcův argument, že by v případě výzvy se správným datem přestupku určenou částku uhradil, neboť dne 20. 12. 2014 vozidlo řídil on sám, proto soud vyhodnotil jako relevantní.
28. Lze tedy uzavřít, že magistrát zahájil se žalobcem řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž předtím splnil svou povinnost učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, a tím porušil § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Současně svým postupem zkrátil žalobce na jeho právech, neboť mu odebral možnost ve vztahu k přestupku spáchanému dne 20. 12. 2014 určenou částku uhradit, a tím se vyhnout dalším časovým i finančním nákladům. Řízení o správním deliktu tak bylo zahájeno a vedeno, aniž byly splněny zákonné podmínky, což činí napadené rozhodnutí nezákonným.
29. S ohledem na výše uvedené soud shledal žalobu důvodnou a podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil. Vzhledem k tomu, že zjištěnou nezákonností bylo stíženo i rozhodnutí magistrátu, soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil také toto rozhodnutí. Soud současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Za dané procesní situace považoval soud za nadbytečné zabývat se dalšími námitkami žalobce, neboť jejich hodnocení nemůže mít žádný vliv na výše uvedené závěry soudu.
30. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“), [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) AT; podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d) AT], z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

spojení s § 13 odst. 1 a 3 AT] a z částky 1 428 Kč představující 21% DPH, kterou byl advokát podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 22. srpna 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.